

Anders Eriksson
Handläggare

Motion från Urban Nilsson (SD) och Bengt Malmberg (SD) Gratis broddar för pensionärer i Lunds kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen

Sammanfattning

Urban Nilsson (SD) och Bengt Malmberg (SD) har den 29 april 2022 inkommit med motion om att erbjuda 65-åringar broddar för att minska fallolyckor i Lunds kommun.

Vård- och omsorgsnämnden bedriver idag ett omfattande förebyggande arbete mot fallolyckor. Vidare har Lunds kommun färre antal dagar med halt väglag än i stora delar av övriga landet och det finns andra fallförebyggande åtgärder mot halka som till exempel snöskottning och användandet av sand/salt, som når samtliga kommuninvånare.

Bedömningen är att behovet av att motverka fallolyckor för målgruppen idag tillgodoses på andra sätt än via gratis broddar.

Kommunfullmäktige föreslås därför besluta att avslå motionen.

Underlag för beslutet

- Kommunkontorets tjänsteskrivelse 2022-09-27 Motion från Urban Nilsson (SD) och Bengt Malmberg (SD) Gratis broddar för pensionärer i Lunds kommun
- Protokollsutdrag vård- och omsorgsnämnden § 80 Remiss i ärendet Motion från Urban Nilsson (SD) och Bengt Malmberg (SD) om att erbjuda 65-åringar broddar för att minska fallolyckor i Lunds kommun.
- Vård- och omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-07-01 Yttrande över motion gratis broddar för pensionärer

2022-09-27

Diarienummer

KS 2022/0351

- Motion från Urban Nilsson (SD) och Bengt Malmberg (SD)
Gratis broddar för pensionärer i Lunds kommun, inkommen
2022-04-29

Ärendet

Bakgrund

Den 29 april 2022 lämnade Urban Nilsson (SD) och Bengt Malmberg (SD) en motion om att erbjuda 65-åringar broddar för att minska fallolyckor i Lunds kommun.

Motionärerna yrkar att kommunfullmäktige beslutar:

- Att erbjuda personer som fyllt 65 år och som bor i Lunds kommun att via kommunen kostnadsfritt få beställa ett par broddar.
- Att fortsättningsvis erbjuda alla då de fyller 65 år att via kommunen få beställa ett par broddar, samt även person äldre än 65 år i samband med att de flyttar till kommunen.
- Att för ändamålet inköpa 10 000 par broddar (eller annat antal som bedöms lämpligt efter konsultation med andra kommuner där förmånen redan finns), och att inköpet reserveras med kommunstyrelsens reserverade medel.

I beredningen av ärendet har vård- och omsorgsnämnden getts möjlighet att yttra sig.

Vård- och omsorgsnämndens yttrande

Vård- och omsorgsnämnden hänvisar till en rapport om fallförebyggande åtgärder från Socialstyrelsen. Rapporten identifierar tre fallpreventiva åtgärder med evidensbaserad effekt för äldre i ordinärt boende:

- 1) Fysisk träning kan minska äldres fallrisk med 15 %.
- 2) Omgivningsanpassning och förskrivning av hjälpmedel kan minska fallrisken med 21 %
- 3) Broddar kan minska fallrisken med 58 %. I rapporten framgår det dock att resultatet 58% bör tolkas med försiktighet eftersom det vetenskapliga underlaget är grundat på enskilda studier.

Rapporten visar att åtgärden att erbjuda broddar bidrar till besparingar för den regionala och kommunala hälso- och sjukvården vilket väger upp kostnaderna för broddar. Det framgår dock att fallolyckor på grund av vinterväglag bland äldre var den minst vanliga orsakskoden på nationell nivå. Andelen fallolyckor som berodde på detta uppgick till 3 %. Vidare anges att det finns ett värde

2022-09-27

Diarienummer

KS 2022/0351

i att åtgärder mot fallolyckor i kommuner anpassas till den lokala kontexten, bland annat väderförhållanden under vintertid.

2018 kartlades hur många av Sveriges kommuner som delar ut broddar till äldre personer. Undersökningen visade att 16,5% av de kommuner som deltog i undersökningen delade ut gratis broddar.

Flera kommuner i Sverige har utrett frågan om gratis broddar till äldre och funnit att det skulle strida mot likställighetsprincipen. Frågan har dock aldrig prövats av domstol. Under 2016 genomfördes ett projekt med avgiftsfria dobbar i Stockholms stad. För att inte gå emot likställighetsprincipen erbjöds avgiftsfria dobbar till alla över 75 år som hade hemtjänst och/eller trygghetslarm. Utvärderingen kunde inte visa om antalet fallskador minskat till följd av projektet.

Vård- och omsorgsförvaltningen gör bedömningen att gratis utdelning av broddar kan strida mot likställighetsprincipen och förbudet att ge stöd till enskilda invånare. Bedömningen är även att det skulle var lättare att försvara beslutet om man, i likhet med Stockholms stad, delade ut broddar under en projektperiod med stöd av 4 kap. 2 § Socialtjänstlag (2001:453).

Vård- och omsorgsnämnden arbetar idag aktivt med olika former av fallförebyggande åtgärder genom till exempel förebyggande hembesök, hemtjänstinsatser, rehabilitering, att motverka undernäring, läkemedelsgenomgångar, hjälpmedelsförskrivning och välfärdsteknik med mera. Avseende broddar skriver nämnden att det bör det vägas in att Lunds kommun har mindre antal dagar med halt väglag än stora delar av övriga landet och att det finns andra fallförebyggande åtgärder mot halka som kommer samtliga kommuninvånare till del.

Vård- och omsorgsnämnden kan även utöver sitt pågående, fallförebyggande arbete, via träffpunktsverksamheten informera om effekten av att använda broddar vid vinterväglag.

Föredragning

Vård- och omsorgsnämnden bedriver idag ett omfattande förebyggande arbete mot fallolyckor. Vidare har Lunds kommun färre antal dagar med halt väglag än i stora delar av övriga landet och det finns andra fallförebyggande åtgärder mot halka som till exempel snöskottning och användande av sand/salt, som når samtliga kommuninvånare.

Bedömningen är att behovet av att motverka fallolyckor för målgruppen idag tillgodoses på andra sätt än via gratis broddar. Förslaget är att motionen avslås.

2022-09-27

Diarienummer

KS 2022/0351

Beredning

Ärendet har beretts av kommunkontoret. Vård- och omsorgsnämnden har yttrat sig inom ramen för ärendets beredning.

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Christoffer Nilsson
Kommundirektör

Vesna Casitovski
Kanslichef

Beslutet skickas till

För kännedom:
Motionärerna
Vård- och omsorgsnämnden